

Utbildningsdepartementet
Forskningspolitiska enheten

Rådets möte (konkurrenskraft: rymd) den 30 maj

Information om dagordningspunkt

Nummer: 13 b)

Rubrik: Rymdstrategi för Europa

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Antagande av rådsslutsatser.

Dokumentbeteckning: 8486/17

Tidigare dokument: KOM (2016) 705, KOM (2011) 152

Faktapromemoria: Meddelande om en rymdstrategi för Europa
2016/2017:FPM31, Meddelande om en rymdstrategi för Europeiska unionen
2010/2011:FPM 105

Datum för tidigare samråd med EU-nämnden: 25 november 2016

Förslagets innehåll

Förslaget till rådsslutsatser är, liksom den europeiska rymdstrategin, strukturerat kring fyra strategiska mål:

- 1) Maximera nyttorna med rymdverksamheten för samhället och EU:s ekonomi.
- 2) Främja en globalt konkurrenskraftig och innovativ europeisk rymdsektor.

- 3) Understödja Europas självständiga tillträde till rymden och användandet av rymden i en säker och trygg miljö.
- 4) Förstärka Europas roll som global aktör i rymden och främja internationellt samarbete.

Utöver dessa fyra mål anger förslaget till rådsslutsatser även rådets syn på vad som krävs för ett effektivt genomförande av strategin.

När det gäller att maximera nyttorna med rymdverksamheten

- understryker rådet behovet av kontinuitet och hållbar, användarstyrd utveckling av Copernicus och Galileo, de båda s.k. flaggskeppsprogrammen, inte minst för att garantera säker tillgång för Europa till de tjänster och data som programmen tillhandahåller,
- påtalar rådet möjligheterna för forskningen och de potentiella nyttorna som rymdsystemen, i kombination med den digitala ekonomins snabba utveckling, kan erbjuda både privat och offentlig sektor, liksom samhället i stort, och uttrycker därför stöd för ett större utnyttjande av rymddata,
- uttrycker rådet stöd för etablering av industriledda tjänsteplattformar för att aggregera Copernicusdata och erbjuda långsiktig tillgång till data så att denna gemensamma resurs kan bidra till ekonomisk utveckling, samtidigt som kommissionen inbjuds att undersöka förutsättningarna för ett kostnadseffektivt datalagringsystem,
- uttrycker rådet stöd för riktade kapacitetsbyggande åtgärder för medlemsstater och regioner med begynnande rymdförmåga, samtidigt som kommissionen inbjuds att analysera hur en balanserad utveckling av europeisk rymdekonomi kan främjas,
- understryker rådet vikten av att överväga ytterligare tjänster för användarbehov som håller på att utvecklas inom särskilda områden, varvid rådet noterar vissa angivna områden i kommissionens meddelande, t.ex. klimatförändringar, hållbar utveckling och säkerhetsutmaningar, och bjuder in kommissionen att efter analys i samverkan med alla relevanta aktörer föreslå lämpliga prioriterade områden.

När det gäller att främja en konkurrenskraftig rymdsektor

- understryker rådet att det är avgörande att kommissionen i nära samverkan med medlemsstaterna och ESA utvecklar åtgärder som intensifierar synergier mellan rymdområdet och alla andra policyområden för att underlätta att få fram rymdbaserade produkter och tjänster till marknaden, särskilt genom forsknings- och utvecklingsaktiviteter, och därigenom ytterst möjliggör för europeisk rymdindustri att vara globalt konkurrenskraftig,
- uppmuntrar rådet kommissionen och medlemsstaterna att arbeta tillsammans med relevanta aktörer för att bl.a. understödja europeiskt oberoende inom kritiska rymdteknologier, främja en konkurrenskraftig och hållbar leveranskedja, främja tillträde till exportmarknader, underlätta tillgång till riskkapital och underlätta innovation och utveckling av rymdapplikationer.

När det gäller att underbygga Europas oberoende tillträde till rymden och till användande av rymden

- inbjuder rådet kommissionen att etablera en mekanism som aggregerar efterfrågan på uppskjutningstjänster från europeiska institutionella kunder för att på så vis säkerställa kostnadseffektivt, tillförlitligt och oberoende tillträde till rymden till överkomligt pris och genom användning av europeiska bärraketer,
- uppmärksammar rådet ESA:s roll för utvecklingen av bärraketer, samtidigt som vikten av att fortsätta stödja forsknings- och innovationsinsatser understryks,
- Erkänner rådet behovet av starkare synergier mellan civil och militär användning av rymdresurser när så är lämpligt, samtidigt som rymdprogrammets civila status garanteras,
- understryker rådet behovet av att kommissionen noga analyserar alla aspekter innan ett eventuellt initiativ för statliga satellitkommunikationer presenteras,
- uttrycker rådet stöd för kommissionens avsikt att förstärka EU:s stödramverk för rymdövervakning.

När det gäller att förstärka Europas globala roll

- uppmärksammar rådet att europeiskt stöd till global styrning som främjar internationella regler för rymden är av avgörande betydelse,
- uppmärksammar rådet att internationella partnerskap är en viktig framgångsfaktor för europeisk forskning och industri och rådet begär därför att kommissionen i samverkan med EU:s utrikestjänst och medlemsstaterna ska sträva efter internationellt samarbete för att främja europeisk teknologi på de globala marknaderna.

När det gäller effektivt genomförande av strategin

- inbjuder rådet kommissionen att presentera en detaljerad färdplan för strategin, men utan att föregå kommande diskussioner om nästa fleråriga finansiella ramverk,
- uppmuntrar rådet kommissionen och medlemsstaterna att fortsätta stödja sig på expertisen hos ESA, liksom hos nationella rymdmyndigheter och andra nationella myndigheter i Europa med ansvar för rymdfrågor,
- inbjuder rådet kommissionen att tillsammans med medlemsstaterna och alla relevanta aktörer prioritera utvecklandet av en omfattande medvetandehöjande kampanj och förmågebyggande åtgärder riktat mot användare utanför rymdområdet, med syfte att främja skapande och användning av rymdbaserade produkter och tjänster,
- inbjuder rådet kommissionen att analysera och bedöma möjligheterna att utveckla den Galileoansvariga myndigheten GSA:s ansvarsområde, där så är lämpligt,
- inbjuder rådet kommissionen och medlemsstaterna att stödja privata investeringar och entreprenörskap för att främja privat-offentlig samverkan, med syfte att fördela risker med och vinster från rymdverksamheten,
- begär rådet att kommissionen rapporterar regelbundet om genomförandet av strategin och att dess prioriteringar revideras när

så är lämpligt för att möjliggöra anpassning till de snabba förändringarna inom rymdverksamheten.

Förslag till svensk ståndpunkt

De svenska prioriteringarna i rådsförhandlingarna har handlat om att med en budgetrestriktiv hållning samtidigt säkerställa att slutsatserna uppmärksammar betydelsen av en ökad samverkan och tydlig rollfördelning mellan EU, ESA och medlemsstaterna, av tillgång till rymddata för vidare samhällsnytta, av excellens i forskningen, av vidmakthållen öppenhet för etablering av nya rymdhamnar, av rymden som inspirationskälla för fortsatt utbildning för barn och unga, av beaktande av EU:s, ESA:s och medlemsstaternas utrikes-, försvars- och säkerhetspolitiska intressen.

Svenska prioriteringar har fått genomslag i förhandlingarna och slutsatserna uppvisar en rimlig balans mellan stöd till kommissionens strategi och existerande rymdprogram, återhållsamhet med och krav på fördjupad analys av förslag till nya initiativ, och inriktande ståndpunkter för framtiden.

Regeringen anser vidare att rådsslutsatserna utvecklats i en mer budgetrestriktiv riktning vilket är i linje med svenska prioriteringar.

Regeringen anser därmed att Sverige kan stödja förslaget till rådsslutsatser.

Tidigare behandling i riksdagen

EU-nämnden den 25 november 2016.

Utbildningsutskottet den 16 maj 2017 och den 15 november 2016.

Rättslig grund och beslutsförfarande

Art. 189 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Beslutsförfarande: rådsslutsatser antas med konsensus.

Europaparlamentets inställning

Ej känd.

Remissinstansernas ståndpunkter

Inget remissförfarande har gjorts.

Gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa

Det finns inga effekter på svenska regler till följd av synpunktsutbytet eller rådsslutsatserna.

Budgetära konsekvenser/konsekvensanalys

Rådsslutsatserna har inga direkta budgetära konsekvenser. Eventuella budgetära konsekvenser av strategin kan bli aktuella först när kommissionen inleder genomförandet av strategins olika delar. Kommissionen har dock varit tydlig med att förhandlingen om nästa fleråriga finansiella ramverk, inklusive Brexit, kommer att styra vad som faktiskt kan genomföras inom ramen för en kommande färdplan för strategin.

Övrigt